

سفر نامه

سفر به دیار شیخ صفی الدین (قسمت دوم)
فندق لو؛ سفید پوش و سرمست
عطر بابونه ها

آرزو احمدزاده، راهنمای طبیعت گردی

...باترسی همراه باهیجان از روی پل معلق میتقی رد شدیم و مسیرمان را به سمت اردبیل ادامه دادیم. حدوداً ۳۰ کیلومتر مانده به اردبیل به روستای بودالو می‌رسیم و تابلو دریاچه نور را می‌بینیم. ریشه اسم نئور کلمه‌ای مغولی است، در زبان مغولی به دریاچه، نئور می‌گویند و در ترکی آذربایجانی به دریاچه کوچکی که رودخانه‌ای به آن نمی‌ریزد، نئور گفته می‌شود. به سمت دریاچه می‌رویم تا کمی استراحت کنیم، پس از طی مسافت تقریبی ۱۰ کیلومتر به دریاچه بزرگ و زیبای نئور می‌رسیم. سکوت دریاچه و خنکای باد بهاری اش آرامش دل مان را دو چندان می‌کند. دریاچه نئور زیستگاه برخی گونه‌های پرندگان مهاجر عبوری است و چون به عنوان یک منطقه حفاظت شده زیست محیطی تحت نظارت سازمان حفاظت محیط زیست قرار دارد، شکار هر گونه پرند آبی در این دریاچه ممنوع است. نهار را در کنار دریاچه می‌خوریم و کمی به صدای زیبای طبیعت گوش می‌دهیم. در آن سوی دریاچه جاده خاکی دیده می‌شود که به سمت تالش می‌رود. مسیر پیاده‌روی نسبتاً سنگین اما زیبایی نئور تاسویاتان را حتماً شنیده‌اید. از همینجا که من ایستادم تا سویاتان که از توابع تالش است حدود ۱۰ ساعت پیاده‌روی دارد. اگر اهل کوهپیمایی طولانی و نسبتاً سنگین هستید پیشنهاد می‌کنم حتماً این مسیر را بروید، و ضرورتاً از فردا شنا به مسیر کمک بگیرید. به سمت شهر آرام اردبیل می‌رویم. بهترین مکان برای برپایی کمپ و چادر زدن در این شهر، منطقه گردشگری شورابیل است.

شورابیل دریاچه‌ای است در وسط شهر، که یکی از جاذبه‌های طبیعی شهر اردبیل به شمار می‌رود و به دلیل آنکه در قدیم آب این دریاچه شور بوده است آن را شورابیل خوانده‌اند. در اطراف این دریاچه پارک بزرگی وجود دارد که پر از سرگرمی برای کوچکترها و بزرگترهاست. سرگرمی‌هایی از قبیل شهربازی، مسیر پیاده‌روی دور دریاچه، کالسکه، قایق سواری و البته پر از کافه و رستوران که تانیمه‌های شب سرگرم‌مان کرد. صبحانه را در آرامش شهر اردبیل خوردیم و به سمت دیدنی‌های شهر روانه شدیم. به آرامگاه شیخ صفی الدین اردبیلی که از جمله آثار ثبت شده ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو است می‌رویم، آرامگاهی با کاشی کاری‌ها و منبت‌ها و مقرنس‌های زیبا و چشم‌نواز. در این مکان علاوه بر آرامگاه شیخ صفی الدین اردبیلی، مقبره‌های شاه اسماعیل اول (نخستین پادشاه صفویه) و همسر شاه اسماعیل (مادر شاه طهماسب) نیز قرار دارد. منزل خانقاه شیخ صفی در همین مکان قرار داشته و بر طبق وصیت شیخ، جنازه‌اش را در اتاقی جنب خلوتخانه و باغچه و حوضخانه دفن کرده‌اند. مجموعه نفیس بقعه شیخ صفی الدین به دست فرزندش صدرالدین موسی بنا شده و بعد از شروع حکومت صفویه، به ویژه در دوران شاه عباس اول به دلیل ارادت با ماندگان به نیاکان، واحدهای مختلفی به این مجموعه اضافه شده است. اینجاست که جاده برگردی و عکس‌گیری باز هم کم است، هنر زیبای ایرانی به وضوح در قدم به قدم این اثر دیده می‌شود. آرامگاه بیرون می‌زنیم و به سمت شهر نمین و جنگل فندق لو می‌رویم. در این جنگل درختان مختلف میوه مانند فندق، سیب و وحشی، گوجه سبز، انگیل دیده می‌شود. اما از آنجا که درخت فندق بیش از سایر گونه‌ها در این جنگل رویده است، این منطقه فندق لوانامیده می‌شود. این جنگل در سطحی به طول تقریبی ۲۵ کیلومتر مربع پراکنده است و در این فصل دامنه‌های آن سفیدپوش گل‌های بابونه می‌شوند. با عطر بابونه مست می‌شویم و آرام این شعر سهراب سپهری در سرم می‌پیچد: «من به سببی خنودم، و به بویدن یک بوته بابونه...» دلم لای بابونه‌ها جامی ماند و چه اجبار ناخوشایندی است باز گشت.

کر باسی بیان کرد: در حالی که در سال ۲۰۰۴ رقم درآمدی حاصل از گردشگری سلامت به کمتر از ۴۰ میلیارد دلار می‌رسید، این رقم در سال‌های اخیر بارش چندین برابری رو به رو شده به طوری که در سال‌های گذشته ۱۴۰ میلیارد دلار و در سال ۲۰۱۷ این رقم به ۲۰۰ میلیارد دلار رسیده است.

وی ادامه داد: در آمد ۲۰۰ میلیارد دلاری از محل گردشگری سلامت برای کشورهای عضو کوافرستی استثنایی را فراهم کرده تا یک تحول و تحرک جدی را در این بخش شاهد باشیم.

دبیر دومین کنفرانس بین‌المللی گردشگری و سلامت کشورهای اکو به ورودی گردشگران حوزه سلامت نیز اشاره کرد و افزود: در حالی که در سال ۲۰۱۶ ورودی گردشگران حوزه سلامت به کشور ۱۵۰ هزار نفر بوده است، این رقم در سال گذشته میلادی به ۳۰۰ هزار نفر افزایش یافته که یک جهش دو برابری را نشان می‌دهد.

کر باسی تصریح کرد: علاوه بر کشورهای عضو اکو بسیاری از کشورهای همسایه ایران در حوزه گردشگری سلامت فعالیت می‌کنند، به طوری که مساک و وضعیت مطلوب رو به رشدی را در کشورهای مختلف شاهد هستیم.

وی ظرفیت خوب کشورهای عضو اکو را در این زمینه یادآور شد و اظهار کرد: در حال حاضر برای اکثر استان‌های کشور مسافران و گردشگران حوزه سلامت در راستای بهره‌مندی از شرایط مطلوب در مان مهیا شده که یکی از این استان‌ها اردبیل است که سالانه پذیرای هزاران گردشگر کشورهای آذربایجان و حوزه قفقاز است.

دبیر دومین کنفرانس بین‌المللی گردشگری و سلامت کشورهای اکو بر گزار این همایش و تشکیک سه کمیته اجرایی علمی و تخصصی در این حوزه را یادآور شد و خاطر نشان کرد: در دور روز بر گزار این همایش و کنفرانس علمی سعی ما بر این است تا علاوه بر تقویت همکاری‌های مابین گردشگری سلامت بنامین به تبادل تجربیات مفید و سازنده نیز اقدام کنیم.

یادآور می‌شود استان اردبیل که به عنوان میزبان این کنفرانس و نمایشگاه انتخاب شده است، با تعداد ۱۸ چشمه، آبگرم و معدنی با خواص درمانی متعدد، قطب چشمه‌های آبگرم ایران محسوب می‌شود و مسئولان استان با تشویق به سرمایه‌گذاری و احداث مجتمع‌های آبدرمانی و مراکز اقامتی و پذیرایی در صدد معرفی این استان به عنوان قطب گردشگری سلامت هستند.

سالانه بیش از یک میلیون گردشگر از جمهوری آذربایجان عمدتاً با هدف استفاده از مزایای درمانی استان اردبیل از مرز یله سوار مغان و نیز از استان‌های همجوار وارد استان اردبیل می‌شوند

۱۰ کشور با سایر ملل منطقه‌ای و جهانی منجر شد که گام اول در این زمینه توسعه و رابط سالم و بدون نقص است که در اولویت این روابط باید گردشگری سلامت تعریف و تبیین شود.

وی یکی از الزامات توسعه گردشگری سلامت را توجه به مقوله صلح و آرامش و حرکت منسجم و هدفمند در رسیدن به اهداف مشخص توصیف کرد و گفت: آنچه که در اقتصاد گردشگری مهم به نظر می‌رسد تاثیر گذاری کشور های عضو کوافر تعاملات و ارتباطات دوسویه و چند جانبه است که می‌تواند محور این حرکت‌ها باشد.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی استان اردبیل به اهمیت گردشگری و مباحث مرتبط با تحول اقتصادی در این حوزه اشاره کرد و افزود: با وجود تنگناها در بخش سرمایه‌گذاری در حوزه سلامت به راحتی می‌توان با یک حرکت تحول آفرین زمینه یک موقعیت مناسب و مطلوب را فراهم کرد.

پیرموزن ادامه داد: ما از فرصت فراهم شده برای تعاملات بیشتر با کشورهای همجوار به ویژه اعضای اکو از دفتر اکو درخواست کردیم تا همایش گردشگری سلامت کشورهای عضو اکو را در اردبیل برگزار کنند که قطعاً این همایش فرصتی را برای سرمایه‌گذاری در این بخش در استان اردبیل ایجاد می‌کند.

دوربر ابر شهن رورودی گردشگران حوزه سلامت به ایران

دبیر دومین کنفرانس بین‌المللی گردشگری و سلامت کشورهای اکو در اردبیل گفت: درآمد کشورهای اکو از محل گردشگری سلامت در سال ۲۰۱۷ به بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار رسیده است.

کر باسی در دومین کنفرانس بین‌المللی سلامت و گردشگری کشورهای اکو در اردبیل اظهار کرد: در شرایط کنونی گردشگری سلامت از حوزه‌های قابل توجه و پراقبال در سطح جهانی و بین‌المللی است به طوری که درآمد حاصل از گردشگری تا ۱۰ درصد حجم تجارت جهانی و بین‌المللی را تشکیل می‌دهد.

وی با بیان اینکه وضعیت رو به رشدی را در توسعه گردشگری و تجارت ناشی از آن داریم، خاطر نشان کرد: در سال‌های اخیر و با برنامهریزی‌هایی که انجام شده در حوزه کشورهای عضو اکو صنعت گردشگری به ویژه گردشگری سلامت مورد توجه و دقت نظر قرار گرفته است.

دبیر دومین کنفرانس بین‌المللی گردشگری و سلامت کشورهای اکو به گردش مالی گردشگری سلامت اشاره کرد و گفت: این گردش مالی در چند سال اخیر ۳ تا ۵ برابر شده است به طوری که علاوه بر حضور گردشگران تبادل دانش فنی و سرمایه‌گذاری را در این حوزه در بین کشورهای عضو اکو شاهد هستیم.

عضو هیئت رئیسه اتاق ایران اردبیل را یکی از استان‌های سرآمد در گردشگری در کشورمان با آوازه و شهره جهانی و بین‌المللی توصیف کرد و افزود: کشورهای عضو اکو به راحتی می‌توانند از فضای فراهم شده به نحو احسن در معرفی فرهنگ، تمدن و فرصت‌های بی‌نظیر گردشگری استفاده کنند، یکی از زمینه‌ها و بسترهای توسعه همه جانبه کشورها به رغم بدعهدی‌ها و نامهربانی‌های دنیای امروز می‌تواند تکیه بر همین اصل باشد.

پیرموزن بیان کرد: دیپلماسی گردشگری می‌تواند اکو را متحول کرده و به تقویت تعاملات و ارتباطات بین این

دبیر کل اکو به فعالیت اتاق اکو در سطح جهانی و بین‌المللی اشاره کرد و گفت: برای همه کشورهای عضو اکو این اتاق مرجع رسمی برای توسعه روابط به شمار می‌رود به طوری که هم اکنون ۱۰ کشور عضو اکو هستند و قرار است اتاق اکو که هم‌اکنون در استانبول مستقر است در سال ۲۰۲۱ به ایران منتقل شود.

آدام کولاسه کشور ایران، پاکستان و ترکیه را از بنیانگذاران سازمان همکاری‌های مشترک اقتصادی اکو اعلام کرد و افزود: ما برای اولین بار شاهد راهاندازی کمیته اجرایی در تاشکند از پاکستان بودیم که در سال‌های آینده با محوریت کشورهای عضو اکو کمیته‌های تخصصی شکل گرفته و فعالیت خود را انجام می‌دهند.

دبیر کل اکو، جمعیت کشورهای عضو اکو را بیش از ۴۸۰ میلیون نفر اعلام و تصریح کرد: این خود ظرفیت بالقوه‌ای است که باید در تعاملات حوزه‌های بهداشتی و درمانی و گردشگری و فرهنگی استفاده کنیم که در این باب امیدواریم مدلی که ارائه می‌شود یک مدل کارآمد همراه با حفظ مالکیت مادی و معنوی برای اعضای این کشورها باشد.

ایران کشوری قابل اتکا برای افغانستان

در این مراسم دبیر دولت افغانستان نیز با بیان اینکه ایران از دیرباز کشوری قابل اتکا برای افغانستان به شمار می‌رود، اظهار کرد: ریشه‌های فرهنگی، اقتصادی و تجاری ایران و افغانستان به ویژه عبور از شاهراه جاده ابریشم زمینه تجارت و توسعه روزافزون را در آسیای شرقی و جنوبی فراهم کرده است. عبدالجبار شولگری گفت: افغانستان امروز به رغم تهدیدهای متعدد در سال‌های گذشته به یک کشور با ثبات تبدیل شده و ما آماده بهره‌گیری از تجربیات موفق ایران در حوزه گردشگری و به ویژه گردشگری سلامت هستیم.

دیپلماسی گردشگری اکو را متحول می‌کند

عضو هیئت رئیسه اتاق ایران گفت: دیپلماسی گردشگری سازمان همکاری‌های اقتصادی را موسوم به اکو متحول خواهد کرد.

حسین پیرموزن در همایش گردشگری سلامت با حضور کشورهای عضو اکو در اردبیل اظهار کرد: ما خوشحال هستیم که امروز میزبان یک

در دومین کنفرانس سلامت و گردشگری اکو در اردبیل مطرح شد؛

ایران؛ تاثیرگذارترین کشور عضو اکو در عرصه گردشگری

پای گردشگران این کشورها را به استان باز کرد.

ایران، ترکیه، پاکستان، افغانستان، جمهوری آذربایجان، قزاقستان، ترکمنستان، قرقیزستان، ازبکستان و تاجیکستان کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی اکو هستند. بیانیته پایانی این کنفرانس و نمایشگاه که در ۲۲ بند تدوین و به «بیانیته اردبیل» موسوم شده، بر توسعه همکاری اقتصادی و گردشگری به خصوص در حوزه گردشگری سلامت و ابتکار عمل مشترک در این زمینه تأکید کرده است.

مسئولیت مدیریت اتاق اکو به ایران واگذار می‌شود

دبیر کل اتاق اکو گفت: در سال ۲۰۲۱ میلادی مدیریت اتاق اکو از استانبول ترکیه به تهران در کشور ایران منتقل خواهد شد.

دومین کنفرانس و نمایشگاه گردشگری سلامت کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی اکو با برپایی ۴۰ غرفه و حضور ۱۵۰ میهمان داخلی و خارجی در محل دائمی نمایشگاه‌های دائمی اردبیل برگزار شد. در این کنفرانس قرار شد که ایران و ترکیه نقشه راه همکاری‌های گردشگری سلامت بین کشورهای اکو و مناطق اقتصادی را با همکاری دبیرخانه اکو تدوین کنند. در این کنفرانس و نمایشگاه که با هدف معرفی توانمندی‌های ایران و استان اردبیل در زمینه اقتصادی و گردشگری و با محوریت گردشگری سلامت و توریسم درمانی برگزار شد، میهمانانی از هشت کشور خارجی حضور داشتند. در این کنفرانس قابلیت‌ها و توانمندی‌های بالقوه و موجود استان

ادام کولا در مراسم آغازین دومین کنفرانس گردشگری سلامت کشورهای عضو اکو در اردبیل اظهار کرد: خوشحال هستیم که اردبیل به عنوان دومین شهر میزبان این رویداد انتخاب شده که در مدت کوتاه اقامت در این استان با ظرفیت‌ها و توانمندی‌های این شهر و مناطق همجوار آن آشنا شدیم و قطعاً برای سرمایه‌گذاری فرصت و زمینه خوبی در این شهر در حوزه گردشگری سلامت فراهم و مهیا شده است.

وی با بیان اینکه ایران با همسایگی کشورهای عضو اکو به عنوان تاثیرگذارترین کشور در عرصه دیپلماسی سیاسی، فرهنگی و گردشگری می‌تواند در توسعه این بخش مؤثر باشد، خاطر نشان کرد: ما در این کنفرانس بین‌المللی نه تنها شاهد حضور اعضای اکو هستیم بلکه از کشورهای مختلف از آلمان، آمریکا و کانادا گرفته تا یونان میهمانانی در این کنفرانس حضور دارند تا سطح علمی این کنفرانس ارزشمند و وزین باشد.

ادام کولا در مراسم آغازین دومین کنفرانس گردشگری سلامت کشورهای عضو اکو در اردبیل اظهار کرد: خوشحال هستیم که اردبیل به عنوان دومین شهر میزبان این رویداد انتخاب شده که در مدت کوتاه اقامت در این استان با ظرفیت‌ها و توانمندی‌های این شهر و مناطق همجوار آن آشنا شدیم و قطعاً برای سرمایه‌گذاری فرصت و زمینه خوبی در این شهر در حوزه گردشگری سلامت فراهم و مهیا شده است. وی با بیان اینکه ایران با همسایگی کشورهای عضو اکو به عنوان تاثیرگذارترین کشور در عرصه دیپلماسی سیاسی، فرهنگی و گردشگری می‌تواند در توسعه این بخش مؤثر باشد، خاطر نشان کرد: ما در این کنفرانس بین‌المللی نه تنها شاهد حضور اعضای اکو هستیم بلکه از کشورهای مختلف از آلمان، آمریکا و کانادا گرفته تا یونان میهمانانی در این کنفرانس حضور دارند تا سطح علمی این کنفرانس ارزشمند و وزین باشد.

